

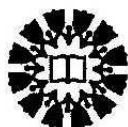
سر سخنان نغز خاقانی

ناگفته‌های دربارهٔ زندگی، شخصیت و شعر خاقانی شروانی
(قصاید ۳۴-۶۶)

دکتر محمدرضا ترکی

تهران

۱۳۹۸

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

پژوهشکدهٔ تحقیق و توسعهٔ علوم انسانی

سرشناسه: ترکی، محمدرضا، ۱۳۴۱-

عنوان و نام پدیدآور: سرسخنان نغز خاقانی: ناگفته‌هایی درباره زندگی، شخصیت و شعر خاقانی شروانی (قصاید ۳۴-۶۶) / محمدرضا ترکی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ج.

فروست: «سمت»؛ ۲۲۸۶، ۲۲۸۷. زبان و ادبیات فارسی؛ ۱۱۳، ۱۱۴.

شابک شومیز: ۶-۰۷۳۶-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۷۵۰۰۰۰ ریال (ج. ۲)

شابک جلد سخت: ۳-۲۱۴۲-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۹۷۰۰۰۰ ریال (ج. ۲)

شابک: ۹-۰۷۳۵-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۶۱۰۰۰۰ ریال (ج. ۱)

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: The Secret of Khaghani's Elegant Words: New Facts about the Life, Personality and Poetry of Khaghani Sharvani (Odes 34-66).

ملاحظات: ج. ۱. (قصیده اول تا سی و سوم)، ج. ۲. (قصیده سی و چهارم تا شصت و ششم).

داشت: کتابنامه.

موضوع: خاقانی، بدیل بن علی، ۵۲۰-۵۹۵ ق. — نقد و تفسیر

موضوع: Khaghani, Badil ibn Ali — Criticism and Interpretation

موضوع: شعر فارسی — قرن ۶ ق. — تاریخ و نقد

موضوع: Persian Poetry -- 12th Century -- History and Criticism

موضوع: قصیده

Odes: موضوع

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

The Organization for Researching and Compiling University Textbooks in the Humanities (SAMT), Institute for Research and Development in the Humanities.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ PIR ۴۸۸۵

رده بندی دیویی: ۱/۲۳ فا ۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۰۶۷۲۷

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

سرسخنان نغز خاقانی: ناگفته‌هایی درباره زندگی، شخصیت و شعر خاقانی شروانی (قصاید ۳۴-۶۶)

دکتر محمدرضا ترکی (دانشیار دانشگاه تهران)

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۸

تعداد: ۵۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: سمت

چاپ و صحافی: شعر

قیمت شومیز: ۷۵۰۰۰۰ ریال، قیمت جلد سخت: ۹۷۰۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه روی پمپ گاز، کد پستی ۱۴۶۳۶، تلفن ۴۴۲۴۶۲۵۰-۲.

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

@sazman_samt

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

عنوان	صفحه
پیشگفتار	
قصیده سی و چهارم	۱
قصیده سی و پنجم	۳۳
قصیده سی و ششم	۵۷
قصیده سی و هفتم	۶۵
قصیده سی و هشتم	۸۲
دربارۀ معدوح قصیده	۸۲
دیدگاه‌های صاحب نظران	۸۳
جمع‌بندی دیدگاه‌های نسخ خطی و چاپی و صاحب نظران	۸۵
نگاهی به ابیات مدحی قصیده	۸۶
علت اختلاف نظرها	۸۸
سه روایت از قصیده «شاهد جان»	۸۹
دو احتمال	۸۹
نکته‌ای مهم دربارۀ نسخه لندن	۹۰
نقد دیدگاه‌ها	۹۱
بحث تقویمی	۹۳
سیف‌الدین، دارای دربند	۹۵
نقد دیدگاه اول	۹۶
سیف‌الدین اتابک غازی بن مودود زنگی (متوفی ۵۷۶ ق)	۹۷
قصیده سی و نهم	۱۱۴
قصیده چهلیم	۱۵۶
قصیده چهل و یکم	۱۷۷
رؤیاهای شاعرانه	۱۸۱

۱۹۹	قصیده چهل و دوم
۱۹۹	نوزاد اخستان
۲۰۶	قصیده چهل و سوم
۲۲۰	قصیده چهل و چهارم
۲۳۴	قصیده چهل و پنجم
۲۴۵	قصیده چهل و ششم
۲۶۰	قصیده چهل و هفتم
۲۷۳	قصیده چهل و هشتم
۲۷۹	قصیده چهل و نهم
۲۸۷	قصیده پنجاهم
۲۹۱	قصیده پنجاه و یکم
۲۹۹	قصیده پنجاه و دوم
۳۰۷	قصیده پنجاه و سوم
۳۱۱	قصیده پنجاه و چهارم
۳۲۱	قصیده پنجاه و پنجم
۳۲۸	قصیده پنجاه و ششم
۳۴۹	قصیده پنجاه و هفتم
۳۵۰	زین الدین علی کوچک
۳۶۷	قصیده پنجاه و هشتم
۳۹۲	قصیده پنجاه و نهم
۴۱۷	قصیده شصتم
۴۶۶	قصیده شصت و یکم
۴۷۳	قصیده شصت و دوم
۵۱۹	قصیده شصت و سوم
۵۴۸	قصیده شصت و چهارم
۵۸۵	قصیده شصت و پنجم
۶۰۲	قصیده شصت و ششم
۶۲۵	منابع
۶۳۹	نمایه ها

پیشگفتار

ز رشک مهر تابان بس که در دل عقده‌ها دارد مُعقّد مطلبی از شعر خاقانی ست پنداری
میرزا محسن تأثیر تبریزی (متوفی ۱۱۳۱ ق)

در شناخت راز و رمزهای اقلیم سخن خاقانی به اقلیم دوم رسیده‌ایم که چون اقلیم نخست سرزایی است پرعجایب و شگفت. هر بخش از مجموعه سرسخان نغز خاقانی که بخش قصاید آن در چهار جلد به ارباب فضل و فضیلت تقدیم خواهد شد، سی‌وسه قصیده از چکارهای سخنه‌ر بزرگ شروان را در بر دارد. بخش نخست پیش از این منتشر شده و بخش دوم اینک پیش روی شماست و دو بخش و مجلد دیگر نیز، به یاری حق، به‌زودی مراحل چاپ و سرطاحلی خواهد کرد.

این بخش‌ها، در عین پیوستگی مفصل‌اند و استادان محترم می‌توانند همه یا یک یا چند جلد از این مجموعه را به دانش‌پویان خویش در حوزه نظم فنی فارسی معرفی کنند.

در این جلد نیز، مانند جلد قبلی از دقت نظر و کتبی‌سنجی‌های جمعی از دوستان فاضل بهره‌مند بوده‌ایم؛ از جمله دکتر مجید منصوری، دکتر سیدمحسن حسینی وردنجانی که از این عزیزان سپاسگزارم. دانشجوی محترم، آقای سیدمهر طاهره دل و ویراستار فاضل سازمان «سمت» جناب آقای حسنی نیز با حوصله‌ای مثال‌دنی متن را از نظر گذراندند و نکات و لغزش‌هایی را یادآور شدند. همچنین مسئولان محترم سازمان و به‌خصوص همکاران سخت‌کوش بخش تدوین که با وظیفه‌شناسی ویژه این کتاب را به مراحل پایانی رساندند، شایسته قدردانی فراوان‌اند. از استاد گرامی جناب آقای فرزاد ادیبی که طراح جلد این مجموعه را پذیرفتند و با هنر خویش به این اثر ارزش و چشم‌نوازی بخشیدند نیز سپاسگزارم.